

Prettig leesbaar rapporteren

*Donderdag 14 maart 2019
Ecologica-congres, Eindhoven*

Communicatiebureau de Lynx

*Marjel Neefjes
Youri Jongkoen*

Wat gaan we doen?

Wat zoekt de klant in jouw rapport?

Hoe zien jullie rapporten eruit?

Wat zijn de aspecten van leesbaarheid?

Als er tijd is: oefening moeilijke zinnen

Wat zoekt je lezer (de klant) in jouw rapport?

Wat wil de klant van het rapport?

Wat wil hij/zij meteen weten?

Wat moet er (juridisch gezien) in staan, maar is niet direct urgent?

Jullie rapporten

Wat wil de klant van het rapport?

Wat wil hij/zij meteen weten?

Wat moet er (juridisch gezien) in staan, maar is niet direct urgent?

Wat is leesbaarheid?

Taalniveau

Moeilijke woorden, zinnen, alinea's

Lekker leesbaar taalgebruik

Structuur van de tekst

Taalniveau / Accessibility

a1

Ik kan vertrouwde namen, woorden en zeer eenvoudige zinnen begrijpen, bijvoorbeeld in mededelingen, op posters en in catalogi.

Voorbeeld: Ik ga naar huis. Ik moet eten. Ga je ook mee?

a2

Ik kan korte eenvoudige teksten lezen. Ik kan specifieke voorspelbare informatie vinden in eenvoudige, alledaagse teksten zoals advertenties, menu's en dienstregelingen en ik kan korte, eenvoudige, persoonlijke brieven begrijpen. Dit is het niveau dat behaald moet worden door inburgeraars.

b1

Ik kan teksten begrijpen die hoofdzakelijk bestaan uit hoogfrequente, alledaagse of aan mijn werk gerelateerde taal. Ik kan de beschrijving van gebeurtenissen, gevoelens en wensen in persoonlijke brieven begrijpen. Ongeveer 40 procent van de Nederlandse bevolking beschikt over dit taalniveau. Veel gratis kranten hanteren dit taalniveau. 95 procent van de Nederlandse bevolking is in staat om deze teksten te lezen en te begrijpen.

b2

Ik kan artikelen en verslagen lezen die betrekking hebben op eigentijdse problemen, waarbij de schrijvers een bijzondere houding of standpunt innemen. Ik kan eigentijds literair proza begrijpen.

c1

Ik kan lange en complexe feitelijke en literaire teksten begrijpen en het gebruik van verschillende stijlen waarderen. Ik kan gespecialiseerde artikelen en lange technische instructies begrijpen, zelfs wanneer deze geen betrekking hebben op mijn terrein.

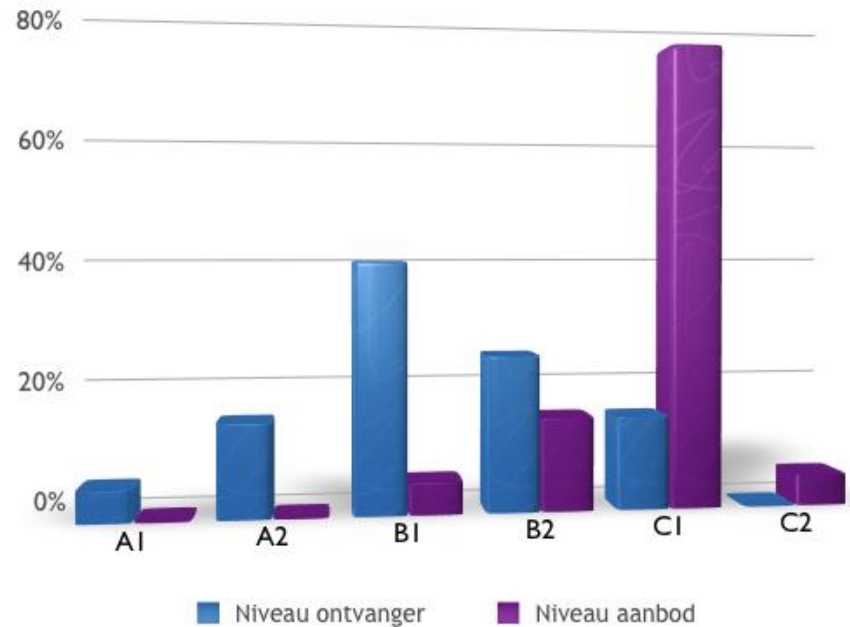
c2

Ik kan moeiteloos vrijwel alle vormen van de geschreven taal lezen, inclusief abstracte, structurele of linguïstische complexe teksten, zoals handleidingen, gespecialiseerde artikelen en literaire werken.

Leesniveaus

Gemiddeld leesniveau van overheidsteksten t.o.v. het leesniveau van de gemiddelde Nederlander

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
niveau ontvanger	5	15	40	25	15	0
niveau aanbod	0	0	5	15	75	5

Leesniveautool

Kennisbank

Tools

Leesniveautool >

- Toegankelijke Tabelgenerator
- Je eigen naam in Braille
- W3C validatie
- Snoop (site controle)
- Kleurcontrast meten
- Checklist WCAG 2.0 en Webrichtlijnen 2
- Toolkit aanbesteden
- Ondertiteling in gebarentaal

Artikelen

[← Terug naar Tools](#)

Leesniveautool

De Accessibility Leesniveau Tool geeft op basis van een ingevoerde tekst een indicatie van het niveau van de leesbaarheid.

Test het leesniveau

Deze tool geeft je een indicatie van het niveau van de technische leesbaarheid van je ingevoerde tekst. Buiten de technische leesbaarheid zijn ook de inhoud, de structuur en het design van de tekst belangrijk voor de totale leesbaarheid. Daarom geeft deze tool geen enkele garantie over het precieze leesniveau maar een indicatie.

Meer informatie over leesniveau en leesbaarheid kun je vinden op de pagina [Uitleg over leesniveau](#).

Voer uw tekst in

Vul hier uw tekst in.

0

Geef het aantal namen (van personen, landen, nationaliteiten etc.) aan die in de tekst voorkomen.

Woorden

Vermijd:

- *intellectuele woorden: enigma, concessie*
- *ambtelijk taalgebruik*
- *lange woorden: gemeentegrensoverschrijdende projecten*

Bedenk:

- *Welk jargon kan mijn lezer aan?*

Alinea's

Beperk je tot 1 idee per alinea

Maak je alinea's niet te lang (gemiddeld 5-6 regels)

Gebruik in een opsomming dezelfde soort zinnen of begrippen

Gebruik signaalwoorden en neem je lezers mee in de tekst (verbindingswoorden, tegenstellingen, samenvattingen)

Zinnen

Vermijd:

- *lange zinnen*
- *lijdende vorm*
- *ontkenningen en dubbele ontkenningen*
- *veel voorzetsels*
- *naamwoordstijl*
- *tangconstructies*
- *lange aanloop*
- *opsomming*
- *ambtelijk taalgebruik*

Lange zinnen

Omdat de maatregelen worden uitgevoerd in het kader van het Programma Aanpak Stikstof, wordt door de werkzaamheden veroorzaakte tijdelijke toename van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuurwaarden buiten beschouwing gelaten.

Lijdende vorm

- *In het kader van een cursus landschapsecologie is door een groep boswachters nader gekeken ...*
- *In het kader van een cursus landschapsecologie heeft een groep boswachters nader gekeken ...*

- *Door Rijk en provincies is de PAS (Programmatistische Aanpak Stikstof) ontwikkeld*
- *Door Rijk en provincies is de PAS (Programmatistische Aanpak Stikstof) ontwikkeld*

(Dubbele) ontkenningen

Er is wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel dat de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar komen, waarbij behoud is geborgd en een toekomstige verbetering/uitbreiding niet onmogelijk wordt gemaakt waarbij opgemerkt dient te worden dat een streefwaarde in de eerste beheerplanperiode op grond van monitoring dient te worden bepaald.

Voorzetsels

Dat was de opgave voor bedrijf X bij het opstellen van een Beheer- en inrichtingsplan ter beperking van het aantal verkeerslachtoffers onder reeën in het Broekbos.

Tangconstructie

De Omgevingsverordening waarin de regels ten aanzien van de bescherming van natuurwaarden (Wet natuurbescherming) en het provinciale deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) zijn gesteld.

Lange aanloop

Door de veelheid aan doelgroepen en opdrachtgevers die wij kennen en het brede spectrum aan onderwerpen dat daarbij aan bod komt is onze eerste prioriteit, dat wij vanuit onze gebiedskennis en aansluiting bij de doelgroepen de potentiële uitvoering van projecten in de regio's oppakken.

Opsomming

Per maatregel is aan de hand van de effectindicator, de locaties van te nemen maatregelen, de aanwezigheid van kwalificerende waarden (habitattypen en leefgebieden van soorten) en expert judgement bepaald of negatieve effecten kunnen optreden op instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied X.

Ambtelijk taalgebruik

Op basis van een knelpuntanalyse van de biodiversiteit komt de optimalisatiestudie vervolgens tot een beoordelingskader waarin wordt bekeken wat de meest kansrijke aangrijpingspunten zijn voor verbetering van de abiotische condities.

Moeilijke zinnen

Als er nog tijd is: oefening moeilijke zinnen.

Kortom

Neem je lezer als leidraad:

Wat wil die weten, wat snapt die, wat spreekt hem/haar aan?

Succes met rapporteren!

www.delynx.nl

